

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319204604
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2319204604.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčekovej a Mgr. Jozefa Mačeja, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. P., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, bytom ako matka, dieťa rodičov - matky: C. F., nar. X.X.XXXX, trvale bytom V. XXX, a otca: J. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného a úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 26. novembra 2020 č.k. 19P/29/2020-317 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Rozsudkom súd zvýšil výživné na maloletú U. s účinnosťou od 14.10.2019 zo sumy 30 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne a s účinnosťou od 1.11.2020 zo sumy 150 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok I.), dlžné výživné za obdobie od 14.10.2019 do 30.11.2020 v sume 993,22 eur povolil otcovi splatiť do 31.01.2021 (výrok II.) a rozhodol, že týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Skalica, číslo konania 6P/55/2013-37 zo dňa 12.8.2013 v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletej U. (výrok III.).

1.2.1 Z vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

Naposledy bolo o vyživovacej povinnosti otca rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6P/55/2013-37 zo dňa 12.8.2013, ktorým súd zveril mal. U. do osobnej starostlivosti matky. Na výživu maloletej bol otec povinný prispievať sumou 30 eur mesačne od 1.6.2013 do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal z dohody rodičov.

1.2.2 V čase ostatného rozhodovania súdu mala mal. U. 3 roky. Navštevovala materskú školu, bola zdravá a jej matka mala s uspokojovaním jej osobných potrieb spojené len bežné výdavky.

1.2.3 Matka maloletej bola nezamestnaná, poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 178,30 eur mesačne a prídavky na dieťa vo výške 23,52 eur.

1.2.4 Otec maloletej bol dobrovoľne nezamestnaný, bez príjmu.

1.2.5 V čase podania návrhu maloletá U. navštevovala 4. ročník Základnej školy v O. L., od septembra 2020, 5. ročník. Má veľmi dobrý prospech. Navštevuje ortopéda a očného lekára. Má lekárom odporúčané rehabilitácie a masáže. Jej matka vyčíslila výdavky nasledovne (pol/ročné výdavky súd rozpočítal na mesiac): obedy v škole + družina 20 eur, cestovné 15 eur (doučovanie z matematiky),

cestovné ostatné 15 eur, doučovanie z anglického jazyka 32 eur, sporenie 20 eur, mobil 10 eur, výdavky so školou 9 eur, školské výlety 7 eur, flauta 9 eur, lieky/vitamíny 10 eur, strava doma 80 eur, oblečenie/obuv 80 eur mesačne, hygiena eur 15 mesačne, vreckové 15 eur mesačne, teda spolu 337 eur. Škola poskytla rozpis výdavkov na školský rok 2019/2020 v sume 26,67 eur mesačne a na školský rok v 2020/2021 v sume 5 eur mesačne. Doučovania neprebehli od 03/2020 do súčasnosti, okrem flauty. Súd za primerané výdavky považuje: strava 95 eur, oblečenie/obuv 50 eur, škola a doučovanie 30 eur, voľný čas 30 eur, vreckové 10 eur, lieky a vitamíny 10 eur, hygiena 15 eur, mobil 10 eur, spolu 250 eur. Pomerná časť výdavkov na bývanie je (odsek 11): 137 eur do 8/2020, od uvedeného času 91 eur. Celkovo súd považuje za odôvodnené výdavky na maloletú v sume 250 eur + 90 eur ako pomerná časť výdavkov na bývanie, spolu 340 eur. K tomu je potrebné pripočítať mimoriadne výdavky v sume približne 240 eur ročne, t.j. 20 eur mesačne (okuliare, rehabilitácie, masáže, dovolenky, počítač a pod.). Na základe uvedeného je suma primeraných mesačných výdavkov na maloletú s ohľadom na vek a jej potreby v sume 360 eur mesačne.

1.2.6 Matka maloletej žije v dcérou v nájomnom byte v V.. Pracuje ako opatrovateľka v K. s tým, že od marca 2020 bola práceneschopná z dôvodu rizikového tehotenstva. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok. Vlastní OMV zn. KIA, r.v. 2012. Dňa 24.8.2020 sa jej narodil syn C. X.. Výdavky matky sú: bývanie nájomné 161 eur, 36 eur plyn, 23 eur električka, 14,99 eur internet, 13,90 Digi, rozhlas/TV 4,64 eur, odpad 5 eur, vodné/stočné 15 eur, spolu po zaokrúhlení 274 eur. Ostatné výdavky matky sú: cestovné do práce 50 eur, lieky 15 eur, mobil 50 eur, úver Y., a.s. 84,99 eur, úver R. R., a.s. 80 eur, poistenie OMV 9,51 eur, oblečenie cca 100 eur, hygiena 50 eur, keďže je tehotná, berie výživové doplnky 24 eur, navštevuje súkromného lekára, každá návšteva raz do mesiaca je v cene 20 eur. Výdavky na syna sú bežné, na plienky uhrádza 120 eur, na Nutrilon 44 eur. Jeho otec prispieva na mal. syna sumou 300 eur mesačne. Matka nežije s otcom v spoločnej domácnosti, keďže má súd za preukázané, že otec uhrádza nájomné v byte v K. v sume 483 eur a elektrinu v sume 196,80 eur. Matka v období od 9/2019 do 3/2020 mala príjem ako opatrovateľka v K. od 9/2019 do 12/2019 v sume 840 eur + cestovné 100 eur - 171 eur odvody. Rovnaký príjem mala vo 2/2020, t.j. spolu 3.845 eur. V januári 2020 nemala žiaden príjem. V marci 2020 (karanténa) mala príjem 360 eur + 100 eur - 171 eur, t.j. 289 eur. Teda v období od 9/2019 do 3/2020 mala príjem v priemere 590,57 eur. Od 30.3.2020 do 31.10.2020 poberala materské vo výške 56,03 eur/deň, t.j. približne 1.680 eur, pričom si platí odvody v sume 154,72 eur mesačne. Teda jej príjem v tomto období bol približne 1.525 eur mesačne. Zároveň je poberateľkou prídavkov na deti Slovensku na mal. U. v sume 24,95 eur a v K. v sume 91,23 eur a od 2/2020 v sume 103,79 eur. Štátne prídavky predstavujú od 1.11.2020 jediný príjem matky s tým, že má za to, že jej vzniká nárok na rodičovský príspevok, ktorý jej však bude priznaný až s odstupom času asi šiestich mesiacov.

1.2.7 Otec maloletej žije v rodinnom dome, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve v F., spolu s manželkou, s ktorou uzavrel manželstvo dňa 11.5.2019. Otec má dobrý zdravotný stav. Vlastní motorové vozidlo. Pracuje ako živnostník v oblasti potravinárstva, rýchleho občerstvenia. Základ dane z podnikania v roku 2019 bol 1.665,70 eur (daň 0 eur), príjmy 5.559,08 eur, výdavky 3.893,08 eur, príjmy zo závislej činnosti ako základ dane 119,37 eur, teda celkovo bol základ dane 1.785,07 eur, čo predstavuje mesačne sumu 148,76 eur. V lete 2019 mal otec obrát v priemere 70 eur/deň, čo predstavuje sumu 4.200 eur za dva mesiace. V zime 2019 mal obrát 2.000 eur (prenájom stánku bol v cene 300 eur). V období od 23.1.-28.8/2020 mal otec obrát z podnikania celkovo 1.707,3 eur, t.j. 213,41 eur mesačne. Otec nemá žiadny ďalší príjem. V období od 7-8/2020 mal výdavky v podnikaní 264,55 eur (bez odvodov na jeho zdravotné poistenie 71,13 eur), tovar v sume 329,97 eur, nájom stánku 50 eur mesačne. Výdavky otca sú: strava 200 eur, benzín 70 eur, hygiena a drogeria 50 eur, lieky 30 eur, oblečenie 30 eur, zdravotné poistenie 70 eur, dlh na zdravotnom poistení 93 eur, poistenie Metlife 45 eur, poistenie Axa 42,58 eur, poistenie NN 45,92 eur, poistenie domácnosti 32,35 eur, voda 15,60/v súčasnosti už 17,83 eur, plyn 59 eur, telefóny 50 eur, rtvs 5 eur, manželkin úver 242/v súčasnosti už 255 eur, hypotekárny úver splátka 230 eur s odkladom od 09/2020, mimoriadny výdavok: šošovky 51,10 eur. Celkové výdavky otca sú približne 1.095,68 eur s tým, že do 9/2020 k tomu uhradil splátky hypotekárneho úveru v sume 230 eur. Manželka bola od 1.5.2019 do 2/2020 evidovaná ako nezamestnaná s príjmom približne 400 eur mesačne. Od uvedeného času pracuje ako asistentka právnej zástupkyne Mesta R. s priemerným čistým príjmom od 3/2020 do 10/2020 v sume 768,45 eur mesačne. Manželia si zobrali v priebehu roka 2020 pôžičku od rodiny v sume 2.000 eur, z toho im ešte zostalo 700 eur. Nedohodli sa na splatnosti. Otec mal. tvrdí, že nemá iné príjmy ako tie deklarovane. Otec fajčí, pričom vynakladá sumu 3,50 eur/deň, t.j. 105 eur/mesačne.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok maloletého dieťaťa na zmenu rozsudku o výžive maloletého dieťaťa - zvýšenie výživného na maloleté dieťa podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a ods. 5, § 63 ods. 3, § 75, § 78 ods. 1 a ods. 3 ZoR (zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a § 121 C.m.p. (zákon číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení) a § 217 ods. 1 veta prvá C.s.p. (zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) a dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného voči maloletej U. je dôvodný a preto mu aj vyhovel. Nakoľko matka na svojom návrhu na úpravu styku otca s maloletou netrvala a takáto úprava nebola ani v záujme maloletej, styk otca s maloletou neupravoval.

1.4 Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že v súčasnosti má mal. U. 10 rokov. V čase začatia konania navštevovala 4. ročník základnej školy a v čase vyhlásenia rozsudku piaty ročník, t.j. druhý stupeň. Zmenu pomerov je preto potrebné konštatovať na strane maloletej, keďže od posledného rozhodovania uplynulo 6 rokov (v čase vyhlásenia rozsudku 7), kedy vzrástli výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloletú. Súd považuje za primerané a odôvodnené výdavky na malol. v sume najmenej 360 eur mesačne. Každý rodič je povinný podieľať sa na výžive svojho dieťaťa podľa svojich možností, schopností i majetkových pomerov. Otec podniká a deklaruje mesačné príjmy v sume nižšej ako je minimálna mzda, pritom jeho zdravotný stav je bez komplikácií. Je ženatý, teda od času posledného rozhodovania mu pribudla vyživovacia povinnosť voči manželke. Manželka bola v období do februára 2020 nezamestnaná, od uvedeného času je zamestnaná s príjmom približne 768,45 eur mesačne. Matka mal. U. pracuje ako opatrovateľka s priemerným príjmom 590,57 eur. Je poberateľkou prídavkov na mal. U.. Od marca do októbra 2020 mala vyšší príjem vo forme materského v sume 1.525 eur mesačne. Od novembra 2020 poberá len prídavky v sume 128,74 eur. Otec mal. C. platí na syna výživné v sume 300 eur mesačne. Otec mal. U. sa odvoláva na priaznivú situáciu na strane matky, ktorá podľa neho žije s otcom mal. C.. Súd má však za preukázané, že otec mal. C. vynakladá prostriedky na úhradu výdavkov spojených s bývaním v K. a aj sám otec malol. sa domnieva, že pracuje v K., preto súd uveril matke, že nežijú s otcom mal. C. v spoločnej domácnosti. Zvýšený príjem matky bol prechodný a súvisí s materskou dávkou vyplácanou v K., pričom matka v súčasnosti práve žije aj z úspor z týchto dávok. Súd nenachádza žiaden dôvod, aby otec nemohol dosahovať aspoň priemernú mzdu v hospodárstve Slovenskej republiky, t.j. 1.096 eur brutto (1-3Q/2020), približne 861,43 eur netto. To zodpovedá aj skutočnosti, že sám potvrdil, že je v jeho schopnostiach dosahovať príjem v sume 1.000 eur mesačne. „Obdobie COVID-19“ zasiahlo všetky rodiny, avšak otec súdu nepreukázal akúkoľvek snahu nájsť si prácu, preto sa nemôže odvolávať na nemožnosť dosahovať priemerný zárobok. Rovnako aj súd má pochybnosti o skutočných príjmoch otca mal., keďže jeho výdavky značne prevyšujú príjem rodiny. Odvoláva sa na pôžičky od rodiny, ktoré len tvrdí a nepreukázal ich listinným, resp. iným dôkazom. Vklad hotovosti na účet otcom nie je dôkazom o titule nadobudnutia formou pôžičky. Na základe uvedeného súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa otec nemal podieľať na úhrade primeraných výdavkov na malol. aspoň v polovici. Súd zobral tiež na zreteľ, že otec sa s maloletou takmer vôbec nestretáva, neprispieva jej na prázdniny, nevynakladá v tomto období žiadne výdavky. Keďže v období od podania návrhu do októbra 2020 matka dosahovala vyšší príjem a manželka otca bola do februára 2020 nezamestnaná, súd zvýšil výživné za toto obdobie zo sumy 30 eur na sumu 150 eur. Počnúc novembrom 2020 súd zohľadnil skutočnosť, že matka má jediný príjem vo forme prídavkov na deti a príspevku otcov malol. detí na výživné, i keď v budúcnosti očakáva príjem z titulu rodičovského príspevku. Od novembra 2020 preto súd zvýšil výživné na mal. U. na sumu 180 eur mesačne, ktorá predstavuje presne polovicu primeraných výdavkov na malol. Otec malol. nemôže očakávať, že výdavky na výživu jeho dcéry bude uhrádzať otec malol. C.. Ten má vyživovaciu povinnosť voči svojmu synovi. Zákonnú vyživovaciu povinnosť voči malol. U. majú za súčasnej situácie výlučne jej rodičia.

1.5 Vzhľadom na takto určené výživné vznikol otcovi dlh na výživnom odo dňa podania návrhu (14.10.2019) do vyhlásenia rozsudku (30.11.2020) vo výške 993,22 eur. Súd zohľadnil skutočnosť, že do mája 2020 platil otec 110 eur mesačne, v 6/2020 sumu 90 eur a od júla do novembra 2020 už len sumu 30 eur mesačne. Teda za uvedené obdobie mal zaplatiť sumu 2.067,12 eur a zaplatil sumu 1.073,90 eur. Keďže sa jedná o vyššiu sumu, súd povolil otcovi splatiť dlh do 31.1.2020. Otec bude mať dostatok času na to, aby si dotedy zabezpečil príjem, keďže výživné na jedinú malol. dcéru má prednosť pred splácaním iných dlhov a najmä pred platením výdavkov na cigarety v sume 105 eur mesačne. Nebol daný dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by súd priznal výživné od 10.10.2019, tak ako matka žiadala v návrhu.

1.6 Vo výroku III. súd zmenil rozsudok, ktorým sa naposledy rozhodovalo o výške vyživovacej povinnosti, a to v tejto časti.

1.7 O trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil len právne podľa § 52 C.m.p..

2. Rozsudok napadol riadnym a včasným odvolaním len otec maloletej s návrhom na jeho zmenu zamietnutím návrhu matky na zvýšenie výživného dôvodiac, že jeho súčasná finančná situácia mu nedovoľuje platiť výživné na maloletú U. v takom rozsahu, ako ho k tomu zaviazal súd prvej inštancie. Poukázal na to, že v minulosti platil na maloletú výživné aj vyššie ako bolo určené súdom. Ďalej poukázal na to, že v dôsledku neúspechu v podnikaní pre COVID - 19 bol nútený pozastaviť svoju živnosť a zaevidovať sa ako nezamestnaný. Momentálne je teda bez príjmu a je odkázaný na výživu od svojej manželky. Nakoľko dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, sú nedôvodné závery súdu prvej inštancie, že by sa on mal podieľať na výžive maloletej U. polovicou matkou uvádzaných mesačných nákladov potrebných na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletej U.. Podľa jeho názoru súd mal na vec aplikovať § 62 ods. 3 ZoR a ponechať výživné na úrovni tridsiatich eur mesačne.

3. Matka a kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali.

4. Matka maloletej vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že otec okrem súdom určeného výživného na uspokojovanie osobných potrieb maloletej U. neprispieva žiadnym spôsobom a o dcéru sa nezaujíma. Vo svojom vyjadrení ďalej poukázala na to, že z Rakúska jej prídavky na maloletú zatiaľ nevyplatili a preto písala novú žiadosť o ich vyplatenie.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 C.s.p.), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 C.s.p.), prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 65 C.m.p.), pretože konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa možno začať i bez návrhu, postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 a contrario C.s.p.), pričom dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

5.1 Predmetom konania pred súdom prvej inštancie je návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú U., nar. XX.X.XXXX z doterajších 30 eur na 180 eur mesačne od 10.10.2019. Súd prvej inštancie návrhu matky čiastočne vyhovel a otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletej U. od 14.10.2019 150 eur mesačne a od 1.11.2020 180 eur mesačne.

5.2 Predmetom odvolacieho konania je preskúmať či odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nie je vecne správny z dôvodu, že súd vec nesprávne právne posúdil ohľadom výšky výživného na maloletú U. zo strany jej otca.

6. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

7. Odvolací súd nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Nakoľko tu však bol i nesúhlas otca s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami (§ 387 ods. 3 C.s.p.), pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

8.1 Vlastnosťou právoplatných meritórných súdnych rozhodnutí je ich zásadná nezmeniteľnosť, ktorá je imanentnou súčasťou záruky právneho štátu. Ak súd o veci raz rozhodol a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, nemôže ju prejednávať znova. Z tejto zásady je výnimka uvedená v § 121 a § 157 C.m.p., v zmysle ktorej zmenu tam uvedených rozhodnutí (rozsudkov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských

práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu) možno dosiahnuť novým konaním v tej istej veci. Hmotnoprávnou podmienkou je, že sa zmenia pomery oproti času, keď súd rozhodoval v pôvodnom konaní. Súdne rozhodnutia ukladajúce povinnosť na plnenie výživného možno zmeniť len na návrh a len vtedy, ak sa zmenili okolnosti rozhodujúce pre výšku alebo ďalšie trvanie dávok (ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie). Bez návrhu môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené len vtedy, ak ide o výživné pre maloleté deti (tu pozri VI. ÚS 473/2012).

8.2 Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ZoR).

8.3 Konkrétne výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jak na strane výživou oprávneného, tak aj na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovacia povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti a schopnosti povinných rodičov podľa príjmov za dlhšie časové obdobie, ako aj z obdobia pred zmenou zamestnania a to vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

9. V konaní bol nesporný skutkový stav zistený súdom prvej inštancie uvedený v bode 1.2.1 - 1.2.7 tohto rozhodnutia.

10.1 Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči maloletej U. došlo k podstatnej zmene v pomeroch na strane rodičov maloletých detí (či už v majetkových pomeroch, príjmoch rodičov ale aj ich celkovej životnej úrovne) odôvodňujúcich zmenu ostatného rozhodnutia súdu o výživnom a odvolacie námietky otca takúto zmenu popierajúce hodnotí ako nedôvodné. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletej U. správne vyhodnotil schopnosti a možnosti oboch rodičov prispievať na výživu maloletej, zohľadniac najmä ich životnú úroveň, zdravotný stav, dosahované príjmy, ich majetkové pomery, ako aj odôvodnené potreby maloletej. Zohľadnil skutočnosť, že matka sa o maloletú U. osobne stará, čím v určitom rozsahu (vzhľadom na jej vek v rozsahu cca 50%) kompenzuje finančné plnenie potrebné z jej strany na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletej. Správne prihliadol na zmenu odôvodnených potrieb maloletej U. a to či už vzhľadom na jej vek, vzdelávanie sa (už na druhom stupni základnej školy), ako aj školské a mimoškolské aktivity a v neposlednom rade aj v dôsledku zmeny jej zdravotného stavu, keď si tento vyžaduje nosenie okuliarov, rehabilitácie a masáže, ale aj na zmenu v majetkových

pomerach oboch rodičov a to najmä v ich príjmoch a výdavkoch nevyhnutných na uspokojovanie ich osobných potrieb, prípadne potrieb ich rodiny, kde na strane matky došlo k zvýšeniu jej príjmu zo 178 eur mesačne, ktorý dosahovala v čase ostatného rozhodovania súdu o výživnom na sumu 590,57 eur mesačne v období 9/2019 do 3/2020, v období od 30.3.2020 do 31.10.2020 v sume 1.525 eur mesačne a skutočnosť, že od 1.11.2020 je poberateľkou len štátnych prídavkov v sume cca 130 eur ako aj na to, že na jej strane došlo k zvýšeniu jej výdavkov najmä s bývaním, keď v čase ostatného rozhodovania súdu žila u matky, ktorej za bývanie neplatila a t.č. žije v prenajatom byte, kde má v súvislosti s bývaním výdavky 274 eur, pribudla jej vyživovacia povinnosť k maloletému C. X. ako aj na zvýšenie príjmu na strane otca maloletých detí z 0 eur na hrubý príjem 5.559,08 eur v roku 2019 a hrubý príjem 1.707,3 eur v období od 23.1.2020 do 28.8.2020, ako aj jeho pred súdom prezentovanú schopnosť dosahovať príjem cca 1.000 eur brutto mesačne a nakoniec aj jeho celkové výdavky vo výške 1.095,68 eur, odzrkadľujúce okrem iného aj jeho životnú úroveň.

10.2 Podľa ustálenej súdnej praxe, rodič ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti je povinný prispievať na výživu svojich detí sumou vo výške 20% až 30% z jeho čistého príjmu, a to vzhľadom na odôvodnené potreby toho, ktorého dieťaťa, s tým, že výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, respektíve uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Na tomto mieste treba podotknúť, že uvedené rozpätie 20% až 30% čistého/netto príjmu sa musí vzťahovať na všetky výživnou oprávnené osoby, t.j. všetky maloleté deti povinného rodiča.

10.3 Pri určení výživného odvolací súd vychádzal z príjmu otca v sume 1.000 eur mesačne brutto (čo je cca 786 eur netto, pri zamestnanctve s jedným dieťaťom), ktorý otec dosahoval prácou vo vinohradníctve a ktorej práce sa vzdal bez dôležitého dôvodu (§ 75 ZoR), pričom ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie, takýto príjem zodpovedá aj priemernej mzde v národnom hospodárstve v SR, dosiahnutie ktorej je v možnostiach otca vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav a jeho pracovné skúsenosti. Nebolo potom dôvodným prihladať na jeho námietku o tom, že jeho príjem postupne klesal, až napokon zostal bez príjmu, nakoľko do takejto situácie sa dostal vlastným rozhodnutím a to napriek tomu, že si bol plne vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči maloletej U. a takéto jeho konanie nemôže ospravedlniť ani predchádzajúci postoj matky maloletej, ktorá už skôr nepodalala návrh na zvýšenie výživného na maloletú a u otca tak vytvárala klamlivý dojem, že výživné z jeho strany vo výške 30 eur mesačne je postačujúce na krytie odôvodnených potrieb maloletej. Z uvedeného príjmu 786 eur netto potom rozpätie 20% až 30%, predstavuje sumu 157 - 235 eur, ako výživné na všetky výživnou oprávnené osoby voči otcovi maloletej. Odvolací súd považoval za adekvátnu výšku výživného pre maloletú U., na jednej strane zodpovedajúcu jej odôvodneným potrebám a na druhej strane možnostiam a schopnostiam otca ako povinného rodiča, sumu 180 eur (zhodne so záverom súdu prvej inštancie), ktorá predstavuje 23% (teda takmer najnižšiu hranicu) z čistého príjmu otca, ktorou je povinný prispievať na výživu svojej dcéry (otec inú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu nemá). Pokiaľ otec prispeje na výživu maloletej U. sumou 180 eur mesačne, matka prispeje na výživu maloletej U. sumou 50 eur mesačne, za súčasného poberania prídavku na dieťa vo výške 24,50 eur mesačne, a ďalšie uspokojovanie potrieb maloletej matka tak ako doteraz vykompenzuje svojou osobnou starostlivosťou, vytvorí sa tak dostatok finančných prostriedkov na uspokojovanie všetkých odôvodnených potrieb maloletej U.. Pre poriadok je potrebné dodať, že súd prvej inštancie správne pri určení výživného za obdobie od podania návrhu do októbra 2020 zohľadnil vyšší príjem matky maloletej a výživné zo strany otca určil na úrovni 150 eur mesačne (vo výške cca 20% jeho netto príjmu). Zároveň treba mať na zreteli tiež to, že takto určeným výživným pre maloletú U. je zároveň ponechaný priestor pre možné zvýšenie výživného s pribúdaním jej veku.

11. V závere odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil. Zároveň sa dostatočným spôsobom vysporiadal aj s ostatnými námietkami uplatnenými otcom maloletej už počas prvoinštančného konania a vzhľadom na to, že otec maloletej ani v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by bolo potrebné osobitne zhodnotiť, a na ktoré by bolo potrebné prihladať, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na dôvody obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

12. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil, keď tento správne rozhodol aj o už zročnom výživnom (ktorého spôsob výpočtu a splatnosť neboli otcom spochybnené) ako aj o trovách konania.

13. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 C.m.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p., pretože žiaden z účastníkov nepodal návrh na ich priznanie v zmysle § 57 C.m.p..

14. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).